

27 Δεκεμβρίου, 1990

[ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στές]

ΣΟΛΙΑΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ,

Ενάγοντες,

v.

ΑΝΔΡΕΑ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΗ,

Εναγομένου.

(Αίτηση Αρ. 144/90).

Πολιτική Δικονομία — Έφεση — Πρόθεσμία καταχώρησης — Παρέκταση — Εφαρμοστές αρχές — Αμέλεια ή λάθος δικηγόρου — Η νεότερη επικικέστερη προσέγγιση υιοθετείται, αλλά πάλιν το θέμα εξαρτάται από τα γεγονότα της κάθε υπόθεσης — Ανάλυση νομολογίας — Δικηγόρος τελούσα υπό την πεπλανημένη εντύπωση ότι ο χρόνος των θερινών διακοπών δεν υπολογίζεται — Υποβολή αιτήσεως για παρέκταση μετά 49 ημέρες μετά την λήξη προθεσμίας — Απόρριψη αιτήσεως.

5

Η πρωτόδικη απόφαση εκδόθηκε την 20.7.1990. Ο μοναδικός λόγος, που έχει προβληθή προς υποστήριξη της αιτήσεως είναι ότι η δικηγόρος του αιτητή είχε την εντύπωση ότι ο χρόνος των θερινών διακοπών δεν υπολογίζεται στον υπολογισμόν της προθεσμίας ασκήσεως της εφέσεως. Στην ένορκo δήλωσή της η δικηγόρος ανέφερε ότι ανακάλυψε το λάθος, όταν στις 18.10.90, που κατά την εντύπωσή της ήταν η τελευταία ημέρα ασκήσεως της εφέσεως, επεχείρησε να την καταθέσει, οπότε προσέκρουσε στην άρνηση του Πρωτοκολλητίου. Την επαύριο καταχώρησε αίτηση παρεκτάσεως στο Επαρχιακό Δικαστήριο, και όταν αυτή απορρίφθηκε, καταχώρησε την παρούσα αίτηση.

10

15

Η αίτηση απορρίπτεται.

20

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Λοΐζου v. Κοντεάτη (1968) 1 Α.Α.Δ. 291·

Παύλου και άλλος v. Κακογιάννη και άλλων (1963) 2 Α.Α.Δ. 405·

Γεωργίου v. Δημοκρατίας (1968) 1 Α.Α.Δ. 411·

Καραμιχαήλ v. Καραμιχαήλ και άλλων (1967) 1 Α.Α.Δ. 61·

25

I. και Α. Φιλίππου v. Δημοκρατίας (δεν έχει δημοσιευτεί)·

Kerorkian v. Burney [1937] 4 All E.R. 97, C.A.

Αίτηση.

5 Αίτηση για διάταγμα του Δικαστηρίου με το οποίο να παρατείνεται ο χρόνος υποβολής έφεσης εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας που δόθηκε στις 20 Ιουλίου, 1990.

Χρ. Τριανταφυλλίδης, για τον αιτητή-εναγόμενο.

Α. Δανός, για τους καθ' ων η αίτηση-ενάγοντες.

10 ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Δ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Ι. Πογιατζής.

15 ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ: Με την αίτησή του αυτή ο/αιτητής ζητά διάταγμα με το οποίο να παρατείνεται ο χρόνος υποβολής έφεσης εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας που εκδόθηκε εναντίον του στην αγωγή των Καθ' ων η Αίτηση στις 20 Ιουλίου 1990. Η αιτούμενη παράταση είναι για περίοδο πέντε ημερών από της έκδοσης του διατάγματος.

20 Η αίτηση καταχωρήθηκε στις 6 Νοεμβρίου 1990, τα δε γεγονότα στα οποία βασίζεται περιέχονται στην ένορκη δήλωσή της Έλενας Νικολαΐδου που ήταν η δικηγόρος του Αιτητή στην πιο πάνω αγωγή. Παραθέτουμε αυτούσιο το περιεχόμενο των παραγράφων 2-9 της ένορκης αυτής δήλωσης:

25 "2. Κατά ή περί την 20/7/90 εξεδόθη απόφαση εναντίον του Εναγομένου δια το ποσό των Λ.Κ.1.500.= με τόκον 6% από 20/7/90 μέχρι την ημέρα πληρωμής πλέον Λ.Κ.402.15 σεντ έξοδα αγωγής και αποφάσεως με τόκον 6% από 20/7/90 μέχρι την ημέρα πληρωμής.

30 3. Ο Εναγόμενος Ανδρέας Χριστοδουλίδης μου έδωσε οδηγίες όπως Εφεισιβάλω την Απόφαση.

4. Επειδή λανθασμένα ήμουν με την εντύπωση ότι στον υπολογισμό της προθεσμίας εντός της οποίας δύναται να καταχωρηθεί η έφεση δεν υπολογίζοντο οι θερινές διακοπές του Δικαστηρίου υπελόγισα ότι η ρηθείσα προθεσμία έληγε την 19/10/1990.

5

5. Στις 18/10/90 όταν εξήτησα από το Πρωτοκολλητείο να καταχωρήσει την εν λόγω αίτηση μου εδηλώθη ότι είναι εκπρόθεση διότι υπολογίζονται και αι θεριναί διακοπαί εις τον υπολογισμό του χρόνου.

6. Παρομοία αίτησις δια της οποίας εξητούσα την ίδια θεραπεία κατεχωρήθη την 19/10/90 στο Επαρχιακό Δικαστήριο και απερρίφθη την 26/10/90. Επισυνάπτω αντίγραφο σχετικού Διατάγματος.

10

7. Εντίμως πιστεύω ότι ο πελάτης μου έχει καλήν υπόθεση και πιστεύω ότι θα ήταν άδικο εκ δικής μου αβλεψίας να χάσει το δικαίωμα το οποίο του δίδει το Σύνταγμα και ο Νόμος να εφεσιβάλη την πιο πάνω απόφαση και να υποχρεωθεί να καταβάλει το ποσόν της αποφάσεως.

15

8. Από όσα γνωρίζω και πιστεύω τα συμφέροντα των Εναγόντων δεν θα παραβλαφθούν από την έκδοση του αιτουμένου Διατάγματος διότι η καταχώρησις εφέσεως δεν λειτουργεί από μόνη της ως αναστολή εκτέλεσεως της αποφάσεως και εν πάση περιπτώσει εις την διαδικασία της Εφέσεως θα έχει την ευκαιρία να προβάλει τους ισχυρισμούς του.

20

25

9. Δια όλους τους πιο πάνω λόγους πιστεύω ότι είναι δίκαιο και ορθό να δοθεί το αιτούμενο Διάταγμα."

Η αίτηση στηρίζεται στους Κανόνες Πολιτικής Δικονομίας Δ.57, θ.2, Δ.35, θ.2 και 19 και Δ.48, θ.2, 8(I) και (II).

30

Οι καθ' ων η αίτηση και εξ αποφάσεως δανειστές υπέβαλαν ένσταση και στην ένορκη δήλωση που την συνοδεύ-

ει αρνούνται τους ισχυρισμούς των παραγράφων 7, 8 και 9 της ένορκης δήλωσης που συνοδεύει την αίτηση και ισχυρίζονται ότι τα γεγονότα που επικαλείται ο αιτητής δε δικαιολογούν την έκδοση του αιτούμενου διατάγματος.

- 5 Πριν ασχοληθούμε με τη νομική πτυχή της αίτησης κρίνουμε σκόπιμο να σημειώσουμε ότι -

(α) η προθεσμία των 6 βδομάδων μέσα στην οποία όφειλε ο αιτητής να καταχωρήσει την έφεσή του έληξε στις 31 Αυγούστου 1990·

- 10 (β) ο Αιτητής υπόβαλε την αίτησή του στο Επαρχιακό Δικαστήριο Λευκωσίας για παράταση του χρόνου υποβολής της έφεσής του στις 19 Οκτωβρίου 1990, δηλαδή με καθυστέρηση 49 ημερών, και την παρούσα Αίτησή του στο Ανώτατο Δικαστήριο στις 6 Νοεμβρίου
- 15 1990, δηλαδή με καθυστέρηση 67 ημερών· και

- (γ) η μόνη δικαιολογία που προβάλλεται για την παράλειψη του αιτητή να καταχωρήσει την έφεσή του εμπρόθεσμα είναι η άγνοια της δικηγόρου του αναφορικά με τον τρόπο υπολογισμού της προθεσμίας των 42
- 20 ημερών που αναφέρεται στη Δ.35, θ.2.

- Στη διάρκεια της επιχειρηματολογίας τους οι ευπαίδευτοι δικηγόροι και των δυο πλευρών αναφέρθηκαν στην απόφαση του Εφετείου (Βασιλειάδης, Π, Τριανταφυλλίδης, Δ, Σταυρινίδης, Δ) στην υπόθεση *Ανδρέας Λοΐζου ν. Παναγιώτη Κοντεάτη* (1968) 1 Α.Α.Δ. 291, στην οποία τα
- 25 γεγονότα ήταν σε συντομία τα εξής: Η απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου εναντίον του αιτητή εκδόθηκε στις 20 Ιουνίου 1968. Ο αιτητής άλλαξε το δικηγόρο του και μετά την εκπνοή της προθεσμίας για την υποβολή της
- 30 έφεσης, έδωσε οδηγίες στο νέο δικηγόρο του να ετοιμάσει και υποβάλει έφεση. Η αίτηση για παράταση του χρόνου υποβλήθηκε κάτω από τη Δ.35, θ.2 και η αιτιολογία που προβλήθηκε ήταν ότι ο νέος δικηγόρος χρειαζόταν χρόνο
- 35 για να μελετήσει το πρακτικό της διαδικασίας και της απόφασης πριν υποβάλει την έφεση. Εκδίδοντας την ομό-

φωνη απόφαση του Εφετείου ο Πρόεδρος Βασιλειάδης αναφέρθηκε στο περιεχόμενο της Δ.35, θ.2 και πρόσθεσε τα εξής στις σελ. 293 και 294:

"The power of the Court to enlarge the time for appeal is a matter of discretion. In *Areti Pavlou and Another v. George Cacoyannis* (Civil Application 5/63, decided on 22.10.63),* this was conceded in a similar application; and the Court, acting on the view that when the matter rests in the discretion of the Court such discretion must be judicially exercised on the facts of the particular case, refused the application. The following is an extract from the judgment:-

'It is sufficient for us to say that the failure of the advocate or the litigant to take the appropriate steps for the filing of an appeal within the time prescribed by the Rules, is not a sufficient ground upon which the discretion of the Court should be exercised in such an application.'

On this view of the matter several cases have been decided since.

In England the position was recently considered by a Divisional Court in the Probate, Divorce and Admiralty Division of the High Court under the Matrimonial Causes Rules, 1957, in *Edwards v. Edwards* [1968] 1 W.L.R. p. 149. Sir Jocelyn Simon, President of the Division in delivering the judgment of the Court, is reported to have said at p. 150:-

'All adjudication like every piece of social engineering, is a compromise between a number of desiderata, not all of which are easily made consistent.'

* Note:: Reported in (1963) 2 C.L.R. 405.

5 Thirdly, and most relevant of all to this application, it is desirable that disputes within society should be brought to an end as soon as is reasonably practical and should not be allowed to drag festeringly on for an indefinite period.'

10 In the present case, the plaintiff- respondent acquired a vested interest in the amount of the judgment, judicially declared. This was subject to an appeal filed within the time set by the Rules. After expiry of that time, the plaintiff's rights under the judgment became final. We take the view that they should not now be interfered with, unless for good cause shown in the record and sufficient to move judicial discretion against him. The cause put forward by the applicant before us, is far too short of that; especially as counsel appearing for him today has stated that the applicant went to consult his new advocate after the time for appeal had already expired, and the application for extension of time must be refused. As the respondent claimed no costs, we shall make no order."

20 Στην υπόθεση *Αρετή Παύλου και άλλος ν. Γεώργιος Κακογιάννης και άλλοι* (1963) 2 Α.Α.Δ. 405, πάνω στην οποία φαίνεται ότι στηρίχθηκε η απόφαση στην υπόθεση *Λοϊζου ν. Κοντεάτη* (ανωτέρω), η αίτηση για παράταση της προθεσμίας βασιζόταν στο γεγονός ότι η έφεση δεν είχε καταχωρηθεί εμπρόθεσμα λόγω παράλειψης ή αμέλειας του δικηγόρου των αιτητών και στον πρόσθετο ισχυρισμό ότι υπήρχε μεγάλης σπουδαιότητας νομικό σημείο για συζήτηση στην έφεση. Το Εφετείο τόνισε ότι η διακριτική εξουσία του Δικαστηρίου επί του προκειμένου πρέπει να ασκείται δικαστικά και με βάση τα ιδιαίτερα περιστατικά της κάθε υπόθεσης και απορρίπτοντας την αίτηση πρόσθεσε, υπό μορφή γενικής δήλωσης (general statement), ότι η παράλειψη του δικηγόρου ή του διαδίκου να καταχωρήσουν εμπρόθεσμα την έφεσή τους δεν αποτελεί λόγο παράτασης της προθεσμίας και ότι ο χαρακτηρισμός της παράλειψης ως αμέλειας ή λάθους δεν έχει οποιαδήποτε σημασία.

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος του Αιτητή πρόβαλε το επιχείρημα ότι η ανελαστική προσέγγιση του θέματος όπως έχει καθορισθεί στις δύο πιο πάνω αποφάσεις έχει εγκαταλειφθεί και ότι σε μεταγενέστερες αποφάσεις του το Ανώτατο Δικαστήριο αναγνώρισε την αμέλεια ή παράλειψη του δικηγόρου του Αιτητή ως λόγο ικανό να δικαιολογήσει την άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του Δικαστηρίου υπέρ της παράτασης του χρόνου υποβολής της έφεσης. Ο κ. Τριανταφυλλίδης υποστήριξε τη θέση του με αναφορά σε δύο αποφάσεις που το Ανώτατο Δικαστήριο εξέδωσε στην άσκηση της αναθεωρητικής του δικαιοδοσίας. Η πρώτη από τις δυο αυτές αποφάσεις, που εκδόθηκε 21/2 μόνο μήνες μετά την έκδοση της απόφασης στην υπόθεση *Λοΐζου ν. Κοντεάτης* (ανωτέρω) και που είναι απόφαση της Ολομέλειας με πλειοψηφία 3 προς 2, εκδόθηκε στην υπόθεση *Νίκη Γεωργίου ν. της Δημοκρατίας* (1968) 1 Α.Α.Δ. 411, η οποία υιοθέτησε προγενέστερη απόφαση στην υπόθεση *Ειρήνη Κώστα Χατζημιχαήλ ν. Μαρίας Καραμιχαήλ και δυο άλλων* (1967) 1 Α.Α.Δ. 61. Η δεύτερη απόφαση είναι Δικαστηρίου Μονομελούς σύνθεσης και εκδόθηκε στις 14 Οκτωβρίου 1989 στην Προσφυγή Αρ. 230/84 *Ι. και Α. Φιλίππου ν. Δημοκρατίας**. Και στις δύο αυτές υποθέσεις το Δικαστήριο άσκησε τη διακριτική του ευχέρεια κάτω από τη Δ.35, θ.2 και τη Δ.57, θ.2. υπέρ της αιτούμενης παράτασης παρά το γεγονός ότι σύμφωνα με ορισμένες γνώμες που εξεφράσθησαν, πιο δύσκολα επιτρέπεται παράταση όταν η έφεση στρέφεται εναντίον της νομιμότητας διοικητικής πράξης παρά σε υποθέσεις αστικής φύσης.

Και στις δύο πιο πάνω αποφάσεις τονίστηκε ότι η διακριτική ευχέρεια του Δικαστηρίου είναι απεριορίστη ότι η άσκηση της διακριτικής αυτής ευχέρειας εξαρτάται αποκλειστικά από τα ιδιαίτερα περιστατικά της κάθε υπόθεσης και ότι η απροσεξία, το λάθος ή η αμέλεια του δικηγόρου του αιτητή είναι δυνατό να αποτελεί σε μερικές περιπτώσεις ικανοποιητικό λόγο για την παράταση της προθεσμίας.

* Δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί.

Είναι γεγονός ότι οι αρχές που έχουν εκτεθεί στις δύο αυτές υποθέσεις καθορίζουν μια πιο επιεική προσέγγιση σε μερικές περιπτώσεις που παρατηρείται λάθος ή αμέλεια του δικηγόρου του αιτητή. Υιοθετούμε αυτή την προσέγγιση η οποία έχει τις ρίζες της σε προγενέστερες αποφάσεις του Εφετείου μας και στηρίζεται στην ερμηνεία που έδωσαν τα Αγγλικά Δικαστήρια στους αντίστοιχους θεσμούς που είναι όμοιοι με τους δικούς μας, σύμφωνα με την οποία λόγος που αναφέρεται σε λάθος ή παρεξήγηση του εφεσειόντα ή του δικηγόρου του είναι δυνατό να γίνει δεκτός ως ικανοποιητικός λόγος για παράταση της προθεσμίας σε ορισμένες περιπτώσεις, αλλά αν θα γίνει δεκτός ή όχι εξαρτάται πάλιν από τα ιδιαίτερα γεγονότα της συγκεκριμένης υπόθεσης. Σχετικές επί του προκειμένου είναι οι υποθέσεις *Ειρήνη Κώστα Χατζημιχαήλ ν. Μαρίας Καραμιχαήλ και δυο άλλων* (ανωτέρω) και *Kerorkian ν. Burney* [1937] 4 All E.R. 97, C.A.

Οι δύο υποθέσεις που επικαλείται ο ευπαίδευτος συνήγορος του παρόντα αιτητή αποτελούν περιπτώσεις υιοθέτησης της πιο πάνω προσέγγισης και εφαρμογής πάνω στα ιδιαίτερα περιστατικά της κάθε μιας από αυτές των αρχών που καθορίζει η προσέγγιση αυτή. Τα ιδιαίτερα αυτά περιστατικά τους έγειραν τελικά την πλάστιγγα υπέρ της παράτασης της προθεσμίας. Όμως, κατά τη γνώμη μας, διαφέρουν ουσιαστικά από τα περιστατικά της παρούσας υπόθεσης. Η παράθεση των περιστατικών τους που ακολουθεί κάμνει, κατά τη γνώμη μας, εμφανή τη διαφορά που έχουμε εντοπίσει.

Στην υπόθεση *Νίκη Γεωργίου ν. Δημοκρατίας* (ανωτέρω) η αλλοδαπή αιτήτρια είχε απελαθεί αμέσως μετά την έκδοση της πρωτόδικης απόφασης με την οποία είχε απορριφθεί η προσφυγή της εναντίον της απέλασής της. Το εύρημα του Δικαστηρίου ήταν ότι δεν είχε τις αναγκαίες διευκολύνσεις για να επικοινωνήσει με το δικηγόρο της μετά την έκδοση της απόφασης και πριν απελαθεί· ότι είχε επικοινωνήσει από το εξωτερικό με το δικηγόρο της με αλληλογραφία· και ότι ένεκα της παράλειψης ή αμέλειας

του δικηγόρου της, η αίτηση για παράταση του χρόνου υποβλήθηκε τρεις μόνο μέρες μετά την εκπνοή της προθεσμίας για υποβολή της έφεσής της.

Τα γεγονότα στην υπόθεση *Φιλίππου ν. Δημοκρατίας* (ανωτέρω) ήταν ότι ο Ανώτερος Δικηγόρος της Δημοκρατίας που χειριζόταν την υπόθεση είχε αρρωστήσει μετά την έκδοση της πρωτόδικης απόφασης και χρειάστηκε να εισαχθεί στο νοσοκομείο και να υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση. Λόγω αυτών των γεγονότων η έφεση καταχωρήθηκε μια μόνο μέρα μετά τη λήξη της καθορισμένης προθεσμίας. Το Δικαστήριο τόνισε ότι αποφάσισε να εκδώσει το αιτούμενο διάταγμα παράτασης εν όψει των ειδικών περιστατικών της υπόθεσης χωρίς, όμως, να θεωρείται ότι η ασθένεια του δικηγόρου που χειρίζεται την υπόθεση, ανεξάρτητα από το χρόνο και τις ειδικές συνθήκες, αποτελεί αφ' εαυτής λόγο παράτασης της προθεσμίας υποβολής της έφεσης. 5
10
15

Σε αντίθεση με τα γεγονότα των δύο πιο πάνω υποθέσεων, στην παρούσα υπόθεση δεν υπάρχουν, ούτε ο αιτητής επικαλείται άλλα συντρέχοντα περιστατικά αποκαλυπτικά της ύπαρξης κάποιας μορφής αντικειμενικών δυσκολιών για την εμπρόθεσμη υποβολή της έφεσής του. Δεν μας έχει υποδειχθεί οποιαδήποτε υπόθεση στην οποία η παράλειψη ή η αμέλεια του δικηγόρου να καταχωρήσει εμπρόθεσμα την έφεσή του έχει θεωρηθεί από μόνη της ως ικανοποιητικός λόγος για την άσκηση της διακριτικής εξουσίας του Δικαστηρίου υπέρ της παράτασης της προθεσμίας. 20
25

Εν όψει όλων των ανωτέρω, έχουμε τη γνώμη ότι στην παρούσα περίπτωση ο αιτητής δεν έχει αποδείξει το βάρος της απόδειξης που τον βαρύνει και δεν μας έχει ικανοποιήσει ότι συντρέχουν αρκετοί λόγοι για να ασκήσουμε τη διακριτική μας εξουσία υπέρ της έκδοσης του αιτούμενου διατάγματος. Η αίτηση, επομένως, απορρίπτεται με έξοδα σε βάρος του αιτητή. 30
35

Αίτηση απορρίπτεται με έξοδα.